

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 1 - Popis podporovaných aktivit (doplnění bodu 4.1 výzvy)

- 1) Zavádění a posilování case managementu (koordinace péče a podpory) a mezi-agenturní spolupráce ve výkonu sociální práce na městských částech 2
- 2) Podpora prevence a řešení zadluženosti a předluženosti (včetně poradenství), aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob..... 3
- 3) Podpora inovativních forem pomoci pro osoby ohrožené bezdomovectvím, látkovými i nelátkovými závislostmi a/nebo osoby s duševním onemocněním..... 3
- 4) Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora služeb směřujících k obnovení narušených funkcí rodiny..... 5
- 5) Podpora paliativní péče v přirozeném prostředí klienta 6
- 6) Podpora osob se zdravotním postižením, včetně podpory jejich rodin a pečujících osob 6

1) Zavádění a posilování case managementu (koordinace péče a podpory) a mezi-agenturní spolupráce ve výkonu sociální práce na městských částech

Aktivita je zaměřená na pomoc jednotlivcům nebo rodinám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí.

Aktivita na městských částech hl. m. Prahy směřuje **na podporu využití specifické metody sociální práce case managementu a posílení mezi-agenturní spolupráce**. Sociální pracovník by měl svoji činnost vykonávat převážně v přirozeném prostředí klientů, převážně terénní formou, případně ambulantně.

Vedoucí odboru/oddělení, kde je sociální pracovník, spolupracuje na metodickém vedení podporovaných aktivit s odborem sociálních věcí hl. m. Prahy, který zajišťuje jednotný a profesionální výkon metod sociální práce na území hl. m. Prahy.

Zaměření podporovaných aktivit:

Podpora přímého výkonu sociální práce rozšířením počtu úvazků sociálních pracovníků ve smyslu § 109 a 110 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Rozšířené úvazky v rámci podporované aktivity realizují **metodu case managementu a prohlubují mezi-agenturní spolupráci sociálních pracovníků městských částí s místními poskytovateli sociálních, zdravotních a dalších služeb pomocí:**

- vyhledávání (depistáže) jedinců či skupin osob ohrožených nepříznivou sociální situací v jejich přirozeném prostředí, zejména seniorů, rodin s dětmi se zdravotním znevýhodněním, osob ohrožených bezdomovectvím a vyloučením z bydlení, osob žijících v nejistém či nevyhovujícím bydlení,
- mapování potřeb, cílů a přání osob a sestavení individuálního plánu podpory/péče pomocí přístupu zaměřeného na člověka,
- případová koordinace podpory/péče pomocí zprostředkování adekvátních služeb a pomoci (dávky, pomůcky, služby aj.) a podpora jednotlivce při jednání se zainteresovanými subjekty v podpoře klienta,
- vedení dokumentace v souladu s organizačními a profesními nároky,
- aktivní sledování situace klienta a pravidelné návštěvy potenciálních i stávajících klientů v přirozeném prostředí,
- monitorování, pravidelné vyhodnocování a úprava individuálního plánu podpory,
- nabídka základního i odborného sociálního poradenství a edukace cílové skupině, pečujícím rodinám, a dalším relevantním subjektům,
- přijímání podnětů a upozornění od občanů, zástupců obcí a spolupracujících organizací,
- komunikace s poskytovateli sociálních a zdravotních služeb a dalších návazných služeb, praktickým lékařem a dalšími odborníky v obci (například v oblasti specializovaného poradenství, nebo bydlení) a jejich propojování,
- mapování dostupných služeb, vč. jejich aktuální kapacity s ohledem na budoucnost, mapování poptávky po podpůrných službách,
- podpora nástrojů a programů zaměřených na evaluaci činností sociální práce s dopady do rozvíjení její kvality a odbornosti včetně supervize.

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.

Oprávněným žadatelem v případě této aktivity **může být pouze městská část.**

2) Podpora prevence a řešení zadluženosti a předluženosti (včetně poradenství), aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob

Aktivita je zaměřena na přímou podporu a pomoc osobám, které mají výdaje vyšší než příjmy a nejsou schopny plnit své finanční závazky (např. nemají uhrazenou jednu splátku úvěru) nebo tato situace bezprostředně hrozí.

Zaměření podporovaných aktivit:

- aktivity směřující k aktivnímu řešení zadluženosti či předluženosti – dluhové poradenství včetně zpracování a podávání insolvenčních návrhů,
- zvyšování kompetencí cílové skupiny v oblasti práce s dluhy, a to formou individuální přímé práce s cílovou skupinou,
- aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů,
- aktivity směřující k hájení práv klientů v rámci soudního řešení jejich sporů,
- aktivity zaměřené na snižování dluhů za bydlení,
- aktivity zaměřené na podporu osob v průběhu procesu oddlužení, které budou mimo jiné působit preventivně proti možnému zrušení oddlužení ze strany soudu.

Dále je možné podpořit v kombinaci s výše uvedenými aktivitami i aktivity zaměřené na:

- podpora aktivit zaměřených na spolupráci partnerů na místní úrovni, spolupráce představitelů obce s nestátními neziskovými organizacemi, vytvoření pravidel a strategie přístupu k řešení zadluženosti na úrovni obce, včetně implementace nových nástrojů zaměřených na předcházení nárůstu pohledávek obce a jejich efektivnější správy,
- podpora aktivit zaměřených na spolupráci se zaměstnavateli při řešení problémů spojených se zaměstnáváním pracovníků s exekucemi a odbourávání jejich specifických bariér,
- podpora terapeutických služeb jako podpůrného nástroje při řešení tíživé finanční situace klienta.

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.

3) Podpora inovativních forem pomoci pro osoby ohrožené bezdomovectvím, látkovými i nelátkovými závislostmi a/nebo osoby s duševním onemocněním

Aktivita je zaměřena na osoby ohrožené bezdomovectvím a vyloučením z bydlení (resp. v souladu s definicí ETHOS na osoby bez domova - „bez střechy“, „bez bytu“, a osoby žijící v nejistém nebo nevyhovujícím bydlení) potýkající se s látkovou či nelátkovou závislostí, s duševním onemocněním, resp. s duální diagnózou nebo chováním náročným na podporu, které jsou běžně vylučovány ze standardních, kolektivních a vysokoprahových služeb.

Organizace věnující se těmto skupinám nejsou navíc dostatečně propojeny a při výkonu sociální práce běžně pracují paralelně, nikoli provázaně.

Podporovány budou aktivity/programy mimo základní činnosti sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a mimo zdravotní úkony, které jsou hrazeny prostřednictvím úhrad zdravotního pojištění.

Podporovány budou zejména tyto aktivity:

- nastavování procesů mezi-agenturní spolupráce organizací pracujících s cílovou skupinou, včetně sdílení a předávání relevantních informací, v sociální oblasti, zdravotní oblasti a v oblasti bydlení, včetně pilotního ověření nových nástrojů,
- intenzivní sociální práce zaměřená na silné stránky člověka, včetně podpory preventivních, následných a doprovodných služeb pro osoby ohrožené ztrátou bydlení,
- podpora programů prevence ztráty bydlení (prevence vyloučení z bydlení) a znovu začlenění do bydlení, aktivit k zabránění nedobrovolnému vystěhování osob,
- koordinace aktivit na místní úrovni za účelem udržení nebo zprostředkování odpovídající formy bydlení pro osoby vyloučené z bydlení nebo po ztrátě bydlení, vzniku a rozvoje nástrojů sociálního začleňování jako prevence prostorového vyloučení, vzniku sociálně vyloučených lokalit a bezdomovectví,
- propojování podpory v oblasti bydlení, zaměstnání, sociální práce a zdravotní péče (multidisciplinární týmy), podpory partnerských projektů v sociální oblasti propojující různé úrovně veřejné správy a další instituce, podpora projektů zaměřených na prevenci v oblasti zdraví, včetně pilotního ověření nových nástrojů,
- podpora aktivit směřujících ke zlepšení dostupnosti péče o duševní zdraví u osob bez domova a ohrožených bezdomovectvím,
- metodická podpora pro řešení problémů spojených s bezdomovectvím v obci, zvyšování kvality a standardizace poskytovaných služeb, podpora nových či inovativních řešení,
- programy založené na svépomoci a vzájemné pomoci (např. vzájemná podpora při zotavení, doléčovací aktivity pro osoby, které opustí terapeutickou komunitu, ale nadále jim je potřebná podpora, nebo komunita pro osoby slyšící hlasy určená k učení se jejich zvládnání v běžném životě),
- adiktologické, psychosociální a další intervence, které nejsou hrazené ze zdravotního pojištění,
- programy a aktivity pro specifické cílové skupiny (např. osoby zneužívající či nadužívající léky, propuštěné vězně, matky ex-uživatelky, závislé osoby bez domova) či poskytované ve specifických podmínkách (např. noční život, festivaly),
- programy rodinné terapie a poradenství pro jednotlivce i rodiny,
- vzdělávací aktivity pro rodiny a jednotlivce, které informují o příznacích rizikového či závislostního chování u jejich blízkých a informují o možnostech pomoci osobám závislým či závislostí ohroženým a podpory jejich rodin (prevence rozpadu rodiny z důvodu užívání návykových látek nebo hazardního hraní u jednotlivých členů rodiny),
- podpora může být zaměřena i na vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby (akreditované/certifikované: psychoterapeutické výcviky – obvyklý rozsah 40 hodin ročně, délka trvání 1-2 roky; sebezkušenostní výcviky – rozsah obvykle 50 a více hodin; výcviky v krizové intervenci – obvykle 50 a více hodin; vzdělávání v motivačních rozhovorech – 60 hodin; výcvik v kontaktní práci – 230 hodin; vzdělávání v nových metodách sociální práce). Jedná se o vzdělávání pracovníků nad rámec povinného vzdělávání.

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.

V této aktivitě je podpora dále zaměřena **na pilotní zavedení sociálních služeb specificky zaměřených na závislé osoby bez domova (tzv. „wet houses“) a další typy takto zaměřených služeb.** Jedná se o službu „*mokrý domy*“, která musí splňovat následující parametry:

- cílovou skupinou jsou osoby s látkovou a nelátkovou závislostí, které nejsou schopny abúzus regulovat,

- jedná se poskytnutí kombinace bydlení a sociální práce s tím, že lze obojí zkombinovat do pobytové služby na přechodnou dobu poskytovanou 24 hodin denně,
- služba se řídí principy harm reduction (nikoliv nutnou – a v těchto případech zpravidla nereálnou – podmínkou abstinence),
- služba by měla mít materiálně technické a personální obsazení odpovídající náročnosti cílové skupiny,
- služba musí být provázána s adiktologickými a zdravotními službami včetně protialkoholní záchytné stanice.

Z pohledu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, by mohla být služba registrována pro druh služby - azylové domy (§ 57) nebo jako terénní/ambulantní sociální služba (terénní programy nebo denní centrum) poskytovaná v objektu určeném k bydlení pro cílovou skupinu (obytný dům nebo ubytovna s vhodnými společnými prostorami pro denní pobyt).

Žadatel musí doložit zajištění odpovídajících prostor využitelných pro provozování služby po dobu realizace projektu před podpisem právního aktu

S ohledem na pilotní podporu nastavení a zavedení služby se nevyžaduje její zařazení do sítě sociálních služeb, podmínkou je však registrace takovéto služby v době jejího poskytování v rámci projektu. Jedním z výstupů projektu bude koncepce služby. Podpora „wet houses“ bude nastavena mimo režim veřejné podpory vzhledem k jejímu pilotnímu zavedení a lokální působnosti.

4) Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora služeb směřujících k obnovení narušených funkcí rodiny

V této aktivitě budou podporovány:

- programy a aktivity zaměřené na prevenci a vyhledávání ohrožených dětí, vytváření metodik pro identifikaci a vyhledávání ohrožených dětí, nastavování spolupráce s dalšími subjekty (školská zařízení, lékaři, ústavní zařízení, poskytovatelé služeb a další), vytváření a podpora místních týmů a platforem pro ohrožené děti, nastavení krizové spolupráce,
- programy a aktivity zaměřené na preventivní služby na podporu rodiny, aktivity směřující k obnovení narušených funkcí rodiny a vedoucí ke stabilizaci rodiny, preference komplexních služeb, propojování s dalším poradenstvím (např. v oblastech dluhů, bydlení, zdraví) za aktivní účasti rodiny (participativní sociální práce),
- aktivizační, asistenční a motivační programy pro sociálně ohrožené rodiny a děti (na podporu rodičovských kompetencí, praktických dovedností ve vztahu ke vzdělávání dětí a motivaci dětí ke vzdělávání, péče o domácnost, dělení a nastavování rolí při péči o zajištění chodu rodiny a domácnosti, získávání základních sociálních dovedností ve vztahu k péči o děti, k výchově dětí a ke vzdělání), jejichž cílem je předcházet ohrožení dětí v rodině nebo stabilizovat situaci v rodině,
- asistenční, nácvikové a odlehčovací činnosti vedoucí ke stabilizaci a fungování rodiny, služby pro ohrožené děti se specifickými potřebami, např. rodiny s jedním pečujícím rodičem, rodiny s dětmi s postižením, vícečetné rodiny,
- podpora rodinám, jejichž děti jsou aktuálně umístěny mimo rodinu nebo jim takové umístění hrozí, zejména zajištění kontaktu dětí s rodiči, náhradní péče a práce s rodinou, komplexní intenzivní práce s rodinou (např. posílení rodičovských kompetencí, stabilizace rodinného prostředí, zprostředkování další odborné pomoci – psychologická, právní, dluhová apod.), podpora informování dítěte a zajištění jeho názoru, zvláštní důraz na ochranu práv dítěte (součástí mohou být také edukativní programy, praktické nácviky spojené s návratem dítěte do rodiny apod.),

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.

5) Podpora paliativní péče v přirozeném prostředí klienta

Aktivita zaměřená na **rozvoj domácí hospicové péče v rámci sociální oblasti**:

- koordinace multidisciplinární domácí hospicové (paliativní) péče,
- koordinace a edukace pro rodinné příslušníky či osoby blízké (pečujících rodiny) v oblasti dostupných možností a zapojení se do domácí hospicové (paliativní) péče,
- poradenská a asistenční činnost při využití a poskytování kompenzačních pomůcek v rámci domácí hospicové (paliativní) péče,
- nákup kompenzačních pomůcek pro poskytovatele domácí hospicové (paliativní) péče, nákup asistivních pomůcek sloužících k usnadnění samostatného života,
- podpora ošetřujícího personálu poskytovatelů domácí hospicové (paliativní) péče (supervize hospicového týmu),
- vzdělávání a poradenství pro osoby pečující,
- edukace sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v poskytování paliativní péče v domácím prostředí (například formou konzultace, informační setkání, workshopy, semináře).

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.

Jedná se výhradně o činnosti multidisciplinárního týmu, které nemohou být hrazeny v souladu s činnostmi podle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, a ze zdrojů zdravotních pojišťoven.

V této aktivitě se nejedná o podporu a financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním **základních činností sociálních služeb**, a to v rozsahu stanoveném zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Účelem podpory je zmírnění utrpení a zachování kvality života pacienta, který trpí nevyléčitelnou nemocí. Podmínkou pro poskytování domácí hospicové (paliativní) péče je vlastní multidisciplinární tým (lékař, všeobecná sestra, sociální pracovník, psychoterapeut). Garantem poskytované péče musí být lékař paliativní medicíny.

6) Podpora osob se zdravotním postižením, včetně podpory jejich rodin a pečujících osob

Aktivita je zaměřená na pomoc lidem se zdravotním postižením, jejich rodinám a pečujícím osobám, která povede ke zlepšení nebo obnově schopnosti sociálního fungování v přirozeném prostředí a bude účinně předcházet ústavní péči.

V této aktivitě lze podpořit zejména:

- podpora výkonu práce se zaměřením na identifikaci potřeb osob se zdravotním postižením na úrovni odborných postupů při případové práci, metodické činnosti a koordinaci nástrojů pomoci apod.,
- využití specifických metod a technik, využití individualizovaného přístupu,
- aktivity směřující k začlenění do komunity po odchodu z ústavní péče,
- podpora terénní péče v multidisciplinárním týmu, case management, zapojení peer konzultantů a koordinace dobrovolníků,
- podpora nácvikové činnosti vedoucí k samostatnosti po odchodu z ústavní péče v rámci vlastní domácnosti včetně péče o sebe, péče o domácnost, obstarávání vlastních záležitostí,

- podpora terapeutických aktivit,
- podpora řešení finanční situace, kombinování péče se zaměstnáním, právní poradenství apod.,
- poskytování konzultací osobám se zdravotním postižením a jejich směřování na trh práce, motivační programy,
- zavedení a využívání technologických prostředků pro odlehčení a zkvalitnění služeb,
- zlepšení dostupnosti ambulantních a terénních sociálních služeb,
- podpora pečujících i rodin osob se zdravotním postižením - podpora respitní péče, podpora preventivních služeb na podporu rodiny, podpora rodičovských kompetencí, podpora aktivit směřující k obnovení narušených funkcí rodiny a vedoucí ke stabilizaci rodiny, podpora aktivit směřující na nastavování rolí při zajištění chodu rodiny a domácnosti v případě změny chování klienta při ataku jeho nemoci, podpora nácvikové a odlehčovací činnosti vedoucí ke stabilizaci a fungování rodiny.

Podporovány budou i činnosti zaměřené na rozvíjení a zkvalitňování poskytovaných služeb/aktivit uvedené ve výzvě v části 4.1, pod bodem B.